

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพทางการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพทางการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้แนวทางการดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างมีระบบและบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัย โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

1. การจัดเตรียม โดยจัดเตรียมตามระบบของการดำเนินการวิจัย ด้วยการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจากการปฏิบัติงานการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา ข้อมูล สถิติ รายงานการวิจัย รายงานของหน่วยงานต่าง ๆ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพทางการนิเทศและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อจัดทำโครงการวิจัยภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติต่อไป
2. การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย นำไปทดลองและนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตรวจสอบคุณภาพโดยวิธีหาความเที่ยงตรง ด้านเนื้อหาและความเชื่อมั่น ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือ เพื่อไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล และเขียนรายงานผลการวิจัย

3. การรายงานผลการวิจัยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยรายงานฉบับร่างต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ควบคุมและจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อลงนามขออนุมัติและเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวน 196 โรงเรียน ครูผู้สอนทั้งสิ้น 2,570 คน โดยแบ่ง เป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 36 โรงเรียน มีครูผู้สอน 1,368 คน สถานศึกษานขนาดกลาง จำนวน 110 โรงเรียน มีครูผู้สอน 1,008 คน สถานศึกษานขนาดเล็ก จำนวน 50 โรงเรียน มีครูผู้สอน 194 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวน 376 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ ตามตารางสัดส่วนของเกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608 อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 42 - 43) โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) คือ สถานศึกษานขนาดใหญ่ จำนวน 36 โรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 5 คน ครูในสถานศึกษานขนาดกลาง จำนวน 110 โรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 2 คน และครูในสถานศึกษานขนาดเล็ก จำนวน 50 โรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 376 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก (Simple Random Sampling) รายละเอียด ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ขนาดของสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษา		กลุ่มตัวอย่าง (คน)
		ทั้งหมด	คัดเลือก	
1	โรงเรียนขนาดใหญ่	36	32	160
2	โรงเรียนขนาดกลาง	110	86	172
3	โรงเรียนขนาดเล็ก	50	44	44
	รวม	196	162	376

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ตอบ ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง 1) เพศ 2) วิทยฐานะ 3) ขนาดของสถานศึกษา และ 4) ประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถภาพทางกรณีพิเศษ จำแนกตามตัวแปรย่อย ดังนี้

- 1) การสร้างบรรยากาศที่ดี
- 2) การสร้างทีมงาน
- 3) การแก้ปัญหาความขัดแย้ง
- 4) การตัดสินใจ
- 5) การวางแผนและการจัดการประชุม
- 6) การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร
- 7) การมอบหมายงานบุคลากร
- 8) การนำในการเปลี่ยนแปลง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้คือ

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
- 2) ความสามารถในการพัฒนาเจตคติของนักเรียน
- 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
- 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

แบบสอบถามในตอน ที่ 2 และตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดน้ำหนักของค่าคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง สมรรถภาพทางกรณีพิเศษหรือประสิทธิผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง สมรรถภาพทางกรณีพิเศษหรือประสิทธิผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
- 3 หมายถึง สมรรถภาพทางกรณีพิเศษหรือประสิทธิผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

- 4 หมายถึง สมรรถภาพทางการนิเทศหรือประสิทธิผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
- 5 หมายถึง สมรรถภาพทางการนิเทศหรือประสิทธิผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือวิจัยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีจากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพทางการนิเทศของผู้บริหารและประสิทธิผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน

ขั้นที่ 2 ผลที่ได้จากการศึกษาดังกล่าวมาสร้างแบบสอบถาม แล้วนำไปปรึกษาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน โดยตรวจความตรงในเนื้อหา (content validity) เพื่อปรับแก้ไข ให้ความสมบูรณ์และถูกต้องของเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง (ดังภาคผนวก หน้า 101-103)

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 โรงเรียน จำนวนครูทั้งหมด 30 คน

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการทดลองใช้ (try out) มาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 (ดังภาคผนวก ค หน้า 109)

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เพื่อขอความร่วมมือในการออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้วยตนเอง ตลอดจนนำแบบสอบถามส่งถึงโรงเรียนทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้อุทิศเวลาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้
3. ผู้วิจัยประสานงานกับทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 แล้วเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 376 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามจุดประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้เป็นขั้นตอนดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา โดยเลือกใช้เฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์

1.2 นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน

1.3 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นถือว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในช่วงพฤติกรรมใด เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยศึกษาสมรรถภาพทางการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนว่าอยู่ในระดับใด ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ เบท (John W. Best, 1970: 190) มีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	แสดงว่า สมรรถภาพทางการนิเทศหรือประสิทธิผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	แสดงว่า สมรรถภาพทางการนิเทศหรือประสิทธิผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	แสดงว่า สมรรถภาพทางการนิเทศหรือประสิทธิผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	แสดงว่า สมรรถภาพทางการนิเทศหรือประสิทธิผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	แสดงว่า สมรรถภาพทางการนิเทศหรือประสิทธิผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

เกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีเกณฑ์ดังนี้

50-59 คะแนน	อยู่ในระดับน้อยที่สุด
60-69 คะแนน	อยู่ในระดับน้อย
70-79 คะแนน	อยู่ในระดับปานกลาง
80-89 คะแนน	อยู่ในระดับมาก
90-100 คะแนน	อยู่ในระดับมากที่สุด

เกณฑ์รางวัลด้านวิชาการ

น้อยกว่า 5 รางวัล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5-10 รางวัล อยู่ในระดับน้อย

11-15 รางวัล อยู่ในระดับปานกลาง

16-20 รางวัล อยู่ในระดับมาก

21 รางวัลขึ้นไป อยู่ในระดับมากที่สุด

1.4 การแปลค่าความสัมพันธ์ของสมรรถภาพทางการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครู ตั้งกัคลังสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)

โดยพิจารณาจากค่าสหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ กล่าวคือ ถ้าเป็นไปได้ในทางบวกแสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกัน การพิจารณาระดับความสัมพันธ์กันนั้น พิจารณาจากค่าสหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ คือ (ประคอง กรรณสูต, 2529: 111)

ค่าสหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.30 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันต่ำ

ค่าสหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.31-0.70 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่าสหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.71 ขึ้นไป แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันสูง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ระดับสมรรถภาพทางการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพทางการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)